

stórpólitíski MIÐDEPULIN

v/ micky

Russar spökja í indíska havinum

Sovjet roynir at yvirtaka það, sum Bretland hefur slept uppá fjall »eystan Suez«.

Fyrir hálfum öldum ári síðani gjörði bretska arbeiðarastjórnin av, at nú var tann tíðin, tá »Britannia ruled the waves« liðin. Kostnaðurin av at bera eitt avdottið hjálandaveldi uppi var ov stórir, og teir ráðandi gjördu av at byrja at taka bretska her- og flotaeindir heim frá londunum eystan fyri Suez.

So liðandi fingi tey mongu smáu hjálandini í Mið- og Fjar-eystri sjálvstýri, og figgjarligu víðurskifti Bretlands á verju-økinum gjördu munandi betri.

Men neyvan vóru bretar rýmdir, fyrr enn russisk skip byrjaðu at spökja, og hetta hefur í seinastuni vundið so nógv upp á seg, at NATO-leiðslan stórliga er farin at bera ótta um víðurskiftini.

Oljan

Júst hetta økið í miðeystri er av alstórum týðningi fyri Vestureuropa, tí tað er nevniliga higani, vit fáa mestu olju okkara. Oljan er týðningarmikil —

Kinesiska álopið kom væl við í Kreml

Viðurskiftini USSR-Kina eru tó versnaði munandi í sambandi við hesum

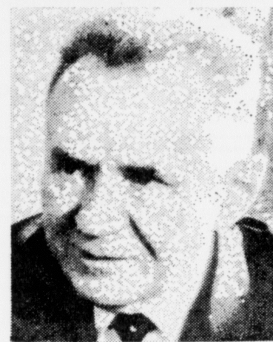
Viðurskiftini millum Sovjetsamveldið og Reyða Kina eru alstórt versnaði tey seinastu árin. So liðandi er sambandið landanna millum doyð burtur, og tað einasta, ið finst eftir nú, eru tey hørðu og beisku mótmælskrivini, ið verða send millum Moskva og Peking.

Tá kinesiskar hereindir herfyri lupu á eina russiska hern-

aðarstøð á einari oyggj í Ussuriveldi, ið liggur í tí eystasta Sibiria, heilt út móti Havinum Kyrra og Vladivostok, gjördu millumlandaviðurskiftini so vánalig, sum ongantið áður.

16 milj. í kravgongu!

Beisk orð fullu landanna millum, eins og kravgongur tóku

Kosygin

tað nýtist ikki at siga nokrum — men harumframt eru peninga- og bankaviðurskiftini í Vestureuropa so vorðin, at alt dettur saman, um viðurskiftini við oljuni broytast. Tað er neyvan nakað evni á jórðini, ið hefur so tætt samband við stórpeningamálum, sum just oljan.

Flotastøðir »eystan Suez«

Og nú eru russisk skip byrjaði at sýna seg á teim økjum. Russar hava eisini gjørt sersáttmálar við fleiri av londunum har eysturi um flotastøðir, um handilssamband o. s. fr. Hetta er uppskakandi, tí vestanveldini hava onki at seta uppimóti. Ongar flotaeindir finnast í Indíska havinum, og USA hefur

enn ikki gjørt av, um teir vilja yvirtaka starvið, sum Bretland hevði har eysturi.

Suez-veitin

Afturat øllum hesum kemur so, at russar hava sett samráðingar í verk við stjórnina í Cairo, um at fáa Suez-veitina opnað aftur. Teir hava eisini givið tilbøð um at breiðka hana, so at 250.000 tons tangaskip (ella heimsins størstu krigsskip), kunnu sleppa ígjøgnum. Um so verður, kunnu russar seta flotarnar í Indíska Havinum og flotan í Miðalhavinum sum nógv hefur verið tosað um í seinastuni, í sambandi við hvørt annað, og hvat tá kemur burturúr verður neyvan gott at vita.

seg upp. Eftir hav kinesiska tíðindastovan visti at siga, gingu 16 milj. kinesarar kravgongu móti Moskva-stjórnini, ið teir ákæra fyri imperialistiskari atburð. »Drepið Brezhnev« og »heingið Kosygin« vorðu vanligu nýtt orð.

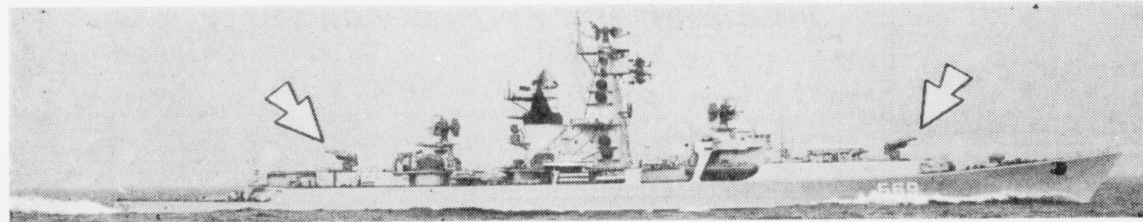
Sovjetrussar mótmæltu eisini, men her gekk tað meira stillisliga fyri seg. Stjórnin valdi tann vegin, at lata tíðindini so liðandi út, fyri á tann hátt at pota inn í fólk, hvussu kinesarar høvdu borið seg at.

Marknastríð

Tað sum veruliga hendi var, at kinesiskar hereindir lupu á støðina sum eitt lið í tí áralanga marknastríðnum, ið hefur verið millum londini. Kinamenn skuldsæta russar fyri at hava stolið kinesiskt landøki, sum teir nú vilja hava aftur — um ikki annað so við makt, kann tað tykjast.

Kom væl við

Russar hava púra noktað fyri hesum, og harðliga fordømt álopið, samstundis, sum teir hava sett økið framvið tí langa markinum í hernaðarlaga undan taksstöðu. Tað er tó ein stórur spurningur, um hitt kinesiska álopið, ikki kom leiðarunum í Kreml stak væl við. Álopið gjörði tað, at útheimurin vendi áhugan burtur frá Berlin-málinum, har russar just um hetta tíðarskeiðið vóru um at koma ov langt út, har teir ikki gryntu. Teir høvdu jú mótmælt vesturtýska forsetavalið, og lovað at seta »iltøk« í verk, um tað veruliga varð hildið í Vesturberlin. Tað var tó eins og kinesiska álopið gav teimum okkurt annað at hugsa um, og tað man litil ivi vera um, at harrarnir Brezhnev og Kosygin hava dámt stakvæl at sleppa undan at vaksa um spenningin í Berlin málinum, sum teir veruliga als ikki hava áhuga fyri.

Slik herskip sum hetta byrja stóðugt oftari at koma á »vinarvitjan« í indískum- og eystrafrikanskum havnum.

Toppfundur Washington-Moskva?

Tíðindi um fund millum Nixon og Kosygin-Breznev

Fyri kortum var Nixon, nýggi forseti USA's, á snarvitjunarferð í Europa, sum øll minnst. Hann vitjaði m. a. Bruxelles, London, Bonn, Vesturberlin, Rom og Paris, og úrslitini av ferð hansara gjördu sera fjolbroytt. Tað tykist tó, eins og Richard Nixon fekk eitt felags úrslit burtur úr Europaferð síni. Tað gjordist honum nevniliga greitt, at viðurskiftini í Europa í lotuni eru so, at tað verður neyðugt hjá honum at fáa í lag ein toppfund við leiðararnar í Kreml fyri at fáa greiðu á ymsum málum. Einahelst man tað vera avmarkingin av hernaðardubbingini, ið Nixon hefur í hyggju, at fáa semju í lag um, tí um stutta tíð skal hann leggja fram figgjarløg fyri verju USA's fyri kongressina í Washington.

Fer RICHARD NIXON til Moskva?

Hernaðardubbingin og Berlin

Vielvitandi keldur í jugoslav-

iska høvuðsstaðnum Beograd vilja vera við, at ein slíkur toppfundur er komin í lag, og at Nixon og Breznev og Kosygin í næstum skulu hittast, antin í Moskva ella í einum øðrum europeiskum býi, sum t. d. Warszawa, Geneve ella Wien. Tað sigst eisini, at tað just er hernaðaravdubbingin, ið skal umrøðast, men eisini Týsklands- og serstakliga Berlin-

spurningurin man hava týðning helst aftaná, at russar fóru at rumbula við svøðunum, nú vesturtýska forsetavalið var fyri kortum.

Roknað verður við, at USSR fer at vera meira afturhaldandi viðvíkjandi álopinum á USA, í tíðini undan fundinum, ið helst man fara at verða hildin einaferð miðskeiðis í apríl.

Tað versnar stóðugt millum Ísrael og Egyptaland

Støðigir kanónsamanbrestir um Suez-veitina minka um friðarvónir

Tann politiska støðan í Mið-eystri hefur í seinastuni kokað, sum ongantið fyrr síðan hitt gitna juni-krigið fyri skjótt

tveimum árum síðani. Vandin fyri krígi hefur stóðugt vaksið, men ongantið hefur støðan verið so ótrygg, sum nú aftaná, at teir í seinastuni dag og